

Ons kenmerk
K2086 / 2026-085100

Datum
21 mei 2026

Contact

5.1.2e
5.1.2e @provinciegroningen.nl
5.1.2e
provinciegroningen.nl

Postadres
Postbus 610
9700 AP Groningen

Bijlage(n)
1

Gemeente Westerkwartier
Aan de raad
Postbus 100
9350 AC LEEK

Onderwerp: Aanpassing Gemeenschappelijk financieel toezichtkader - Taakstellingen, bezuinigingen, ombuigingen en onderuitputting (artikel 7.8)

Geachte raad,

Bijgaand treft u aan de door ons op 21 april 2026 vastgestelde aanpassing van het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader 2020 (GTK 2020 Gemeenten) -Taakstellingen, bezuinigingen en ombuigingen en onderuitputting (artikel 7.8). Vanaf het begrotingsjaar 2027 zal het GTK 2020 Gemeenten met deze aanpassing van toepassing zijn. Dit financieel toezichtkader met het vernieuwde artikel 7.8 vervangt het artikel 'taakstellingen, bezuinigingen en ombuigingen (artikel 7.8)'. Het financieel toezichtkader en ook de huidige aanpassing is een gezamenlijk product van de twaalf provincies. In de aanpassing is de wijze vastgelegd waarop Gedeputeerde Staten (GS) invulling geven aan het financieel toezicht.

Waarom een aanpassing van het GTK 2020 Gemeenten artikel 7.8?

Vanuit gemeenten waren er signalen dat er behoefte is aan aanpassing van de kaders. In het huidige GTK 2020 is geen mogelijkheid opgenomen om een stelpost onderuitputting toe te staan. De door ons vastgestelde aanpassing van artikel 7.8 is onderdeel van het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader 2020 Gemeenten (GTK 2020) en is van toepassing op de gemeentelijke begroting 2027 en verder. De aanpassing van het GTK 2020 heeft betrekking op de mogelijkheden voor het, onder voorwaarden, toestaan van een stelpost onderuitputting. De stelpost geldt specifiek voor de onderdelen loonkosten en kapitaallasten. De aanpassing is in overeenstemming met de publicatie van de commissie BBV d.d. 8 december 2025 met betrekking tot een geactualiseerde notitie Structurele en incidentele baten en lasten 2025. De provincie neemt met deze aanpassing een standpunt in hoe zij de uitspraken van de commissie BBV gaat toepassen.

In het bijgevoegde artikel 7.8 van het GTK 2020 Gemeenten zijn financieel technische onderwerpen opgenomen die ook voor uw college van burgemeester en wethouders bestemd zijn. Daarom is het ook in afschrift gezonden aan uw college.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het college van Gedeputeerde Staten van Groningen,

5.1.2e

Teamleider Externe betrekkingen

Dit document is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Bijlage(n)

Nr.	Titel	Documentnummer
1	Aanpassing Gemeenschappelijk financieel toezichtkader - Taakstellingen, bezuinigingen, ombuigingen en onderuitputting (artikel 7.8)	

Aanpassing tekst GTK 2020 Gemeenten

Artikel 7.8 Taakstellingen, bezuinigingen, ombuigingen en onderuitputting van het GTK aanpassen:

Taakstellingen, bezuinigingen, ombuigingen, onderuitputting en daarmee gemoeide stelposten, beoordeelt de toezichthouder op hardheid en haalbaarheid. Ook wordt beoordeeld of ze binnen de termijn van de raming gerealiseerd worden. Het is noodzakelijk dat de ramingen hiervan reëel zijn onderbouwd. Het proces dat bij het concretiseren gevolgd gaat worden moet ook vastliggen. Bezuinigingen en ombuigingen moeten concreet en ten minste op programmaniveau zijn ingevuld. In deze aanpassing zijn de door de Commissie BBV in de notitie Structurele en incidentele baten en lasten opgenomen specifieke stelposten voor loonkosten en kapitaallasten nader uitgewerkt. Een algemene stelpost is naar ons oordeel niet reëel. Toestaan van een stelpost is altijd naar oordeel van de toezichthouder.

Stelpost onderuitputting loonkosten :

Uitgangspunt is reële loonkosten, bij uitzondering kan onderuitputting loonkosten worden begroot. In het geval dat de gemeente de stelpost onderuitputting loonkosten wil ramen moet de gemeente deze goed onderbouwen (op basis van de bestaande formatie) en laten aansluiten bij reële verwachtingen. Hierbij moet ook het verband met de raming externe inhuur en historie worden meegenomen. In de laatste jaarschijf van de meerjarenraming moet de stelpost zijn afgebouwd. Om een stelpost onderuitputting loonkosten op te nemen in de begroting is afstemming vooraf met de toezichthouder noodzakelijk.

Stelpost onderuitputting kapitaallasten :

Uitgangspunt blijft realistisch begroten. De stelpost kan alleen betrekking hebben op nieuwe investeringen waarvan de kapitaallasten ten laste van de exploitatie komen. Voor de investeringen waarvan de kapitaallasten worden gedekt uit een dekkingsreserve kapitaallasten of via een kostendekkende exploitatie riool en afval is geen stelpost mogelijk. Naar het oordeel van de toezichthouder is een stelpost onderuitputting kapitaallasten uitsluitend reëel op basis van historische realisatiegegevens van de laatste twee vastgestelde jaarrekeningen en bedraagt maximaal 20% van de geraamde kapitaallasten. Als een gemeente de stelpost onderuitputting wil ramen moet de gemeente deze goed onderbouwen en laten aansluiten bij reële verwachtingen. Hierbij moet ook het verband met de investeringsplanning en historie worden meegenomen. Bij de beoordeling betreft de toezichthouder een eventueel negatief structureel rekeningsaldo. Om een stelpost onderuitputting kapitaallasten op te nemen in de begroting is afstemming vooraf met de toezichthouder noodzakelijk.

Als naar het oordeel van de toezichthouder de taakstellingen, bezuinigingen, ombuigingen of onderuitputting en daarmee gemoeide stelposten onvoldoende reëel

zijn ingevuld, worden de begrotingssaldi hierop negatief bijgesteld. Ook ervaringen met eerdere bezuinigingsmaatregelen worden in de beoordeling betrokken. Deze bijstelling kan tot gevolg hebben dat de begroting en meerjarenraming naar het oordeel van GS niet structureel en reëel in evenwicht zijn.

Voor een nadere toelichting op de begrippen taakstellingen, bezuinigingen, ombuigingen en onderuitputting en stelposten wordt verwezen naar de begrippenlijst in bijlage 3.

Opname begrip onderuitputting in bijlage 2:

Er is sprake van onderuitputting wanneer er minder lasten worden gerealiseerd dan begroot. Dit wordt ook wel onderschrijding van de begroting genoemd. Artikel 189, lid 2, van de Gemeentewet bepaalt dat de begroting structureel en reëel sluitend hoort te zijn. Vanuit dit uitgangspunt wordt het opnemen van een algemene stelpost voor onderuitputting niet wenselijk geacht, omdat dit kan wijzen op een te weinig realistische raming. Specifieke stelposten onderuitputting kunnen daarentegen passend zijn, mits zij goed zijn onderbouwd en aansluiten bij reële verwachtingen. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van historische patronen ter ondersteuning van de onderbouwing.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens definitief geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2